

Afsprakendocument archeologisch onderzoek Green Planet
Partijen: Provincie Drenthe, gemeente Hoogeveen, Green Planet
Datum: 5 oktober 2021
Versie: definitief
Bijlage: kaartje met 4 zones uit Adviesdocument van Van der Velde.

In verband met de uitbreiding van tankstation Green Planet te Pesse (gemeente Hoogeveen) met een recreatieve component is een bestemmingsplanwijziging aan de orde. Tegen dit bestemmingsplan is door de Provincie Drenthe op 7 januari 2020 een zienswijze ingediend omdat zij vindt dat onvoldoende is aangetoond dat de kernkwaliteit archeologie (een es) niet significant wordt aangetast (Provinciale Omgevingsvisie en -Verordening). Naar aanleiding van deze zienswijze is door Provincie Drenthe en gemeente Hoogeveen op 9 november 2020 een *second opinion* door Stichting ArbitrArch aangevraagd om een onafhankelijk oordeel te krijgen over het uitgevoerde proefsleuvenonderzoek en de waardering van de aanwezige archeologische waarden.

De conclusie van ArbitrArch was dat de in het plangebied aanwezige vindplaats(en) niet adequaat is/zijn onderzocht en er aanvullend archeologisch onderzoek, dan wel een dubbelbestemming archeologie nodig is om de aanwezige archeologische waarden en verwachtingen alsnog voldoende te borgen. Zowel Provincie Drenthe als de gemeente Hoogeveen hebben aangegeven zich aan te sluiten bij deze conclusie.

Uitgangspunten n.a.v. *second opinion* ArbitrArch

Naar aanleiding van het resultaat van de *second opinion* komen wij tot een aantal uitgangspunten wat betreft het vervolg van het archeologisch onderzoek in het kader van de bestemmingsplanwijziging:

- Een zekerheid is dat binnen het plangebied behoudenswaardige vindplaatsen aanwezig zijn.
- Deze vindplaatsen kunnen zich al direct onder de bouwvoor op een diepte van 30 cm bevinden. Onder de bouwvoor bevindt zich het waardevolle archeologische esdek en daaronder de fossiele akkerlaag. Deze beide lagen hebben archeologische waarde en zijn net als de bouwvoor wisselend van dikte. Bij een vrijgave van meer dan 30 cm komen deze waarden in het geding.
- Door ArbitrArch is een drietal oplossingsrichtingen geformuleerd. In de lijn van oplossingsrichting 1 heeft het de voorkeur van de provincie om de vindplaatsen nader te laten waarderen door middel van een aanvullend proefsleuvenonderzoek waarna sprake is van vrijgave dan wel een opgraving van (delen van) het plangebied. Initiatiefnemer heeft aangegeven deze stap over te willen slaan om tijd en kosten te besparen en direct over te willen gaan tot opgraving van (delen van) het plangebied, overeenkomend met oplossingsrichting 3. De provincie komt initiatiefnemer tegemoet door hiermee in te stemmen. Dit wordt gecombineerd met een archeologische dubbelbestemming voor het gehele plangebied (oplossingsrichting 2).

Gemaakte afspraken 5 oktober 2021

Gezien deze uitgangspunten en het *adviesdocument opgesteld door H.M. van der Velde* (ADC Archeoprojecten 23 april (2 versies) in opdracht van Green Planet) daarbij meegenomen, spreken provincie, gemeente en initiatiefnemer het volgende af:

Voor alles zones geldt:

- De exacte ingrepen (diepte, oppervlak, aard van de werkzaamheden) zijn niet geheel duidelijk en kunnen nog wijzigen. Om de gemeente de gelegenheid te geven tot preventief toezicht en handhaving zullen de uiteindelijke bodemingrepen meer gedetailleerd beschreven moeten worden ten tijde van of voorafgaand aan de omgevingsvergunningaanvraag.
- De archeologische waarden en verwachtingen binnen het gehele plangebied worden in het vast te stellen bestemmingsplan geborgd middels een dubbelbestemming archeologie waarbij alle ingrepen dieper dan 30 cm worden gebonden aan archeologisch onderzoek.

- Voor uitvoering van het archeologisch onderzoek dient door een gecertificeerd archeologisch bureau een archeologisch programma van eisen (PvE) te worden opgesteld dat voorafgaand aan de start van het onderzoek goedgekeurd moet worden door zowel de gemeente als de provincie. De initiatiefnemer dient het onderzoeksbureau betredingstoestemming te geven.
- In het bestemmingsplan wordt per zone (1-4) aangegeven wat voor archeologisch onderzoek hier dient plaats te vinden:

Zone 1 en 2:

- Indien de dieptevrijstelling van 30 cm wordt overschreden dient hier een definitief archeologisch onderzoek (opgraving) te worden uitgevoerd.
- Uitvoering: Afgesproken is om de opgraving van zone 1 en 2 te combineren met het waarderende proefsleuvenonderzoek in zone 4. Hiertoe dient door een gecertificeerd archeologisch bureau een archeologisch programma van eisen (PvE) te worden opgesteld dat voorafgaand aan de start van het onderzoek goedgekeurd moet worden door zowel de gemeente als de provincie. De initiatiefnemer dient het onderzoeksbureau betredingstoestemming te geven.

Zone 3:

- Hier zal archeologievriendelijk gebouwd worden waardoor archeologisch onderzoek waarschijnlijk niet nodig zal zijn. De exacte uitwerking van de plannen zal hiervoor bepalend zijn. Desondanks gaat ook voor dit gebied een archeologische dubbelbestemming gelden. Eventuele toekomstige activiteiten kunnen zodanig getoetst worden aan deze dubbelbestemming.

Zone 4:

- Zone 4 is bestemd voor boscompensatie. De initiatiefnemer wenst hier aan vast te houden. Om inzicht te krijgen in de archeologie in deze zone is een aanvullend waarderend proefsleuvenonderzoek nodig (conform advies ArbitrArch) dat:
 - Zowel uitspraak doet over de waardering van de vindplaats(en) – d.w.z. dient de hele zone opgegraven te worden of kunnen er delen van deze zone vrijgegeven worden zonder verder onderzoek;
 - Inzichtelijk maakt in hoeverre de voorgenomen bosaanplant schade toebrengt aan het bodemarchief (direct en op termijn).
- Daartoe dient door de initiatiefnemer een uitgewerkt beplantingsschema beschikbaar te worden gesteld aan het uitvoerend archeologisch bureau, de provincie en de gemeente. Dit schema dient een beschrijving te bevatten van het soort bomen, het aantal en de wijze waarop (ook de diepte) ze geplant zullen worden.
- Uitvoering: Afgesproken is om de opgraving van zone 1 en 2 te combineren met het waarderende proefsleuvenonderzoek in zone 4. Hiertoe dient door een gecertificeerd archeologisch bureau een archeologisch programma van eisen (PvE) te worden opgesteld dat voorafgaand aan de start van het onderzoek goedgekeurd moet worden door zowel de gemeente als de provincie. De initiatiefnemer dient het onderzoeksbureau betredingstoestemming te geven.

Bijlage 1
Kaartje met de 4 zones uit Adviesdocument van Van der Velde

